

ARREST VAN HET GERECHT (Derde kamer)
9 juni 1998

Zaak T-172/95

V. Chesi e.a.
tegen
Raad van de Europese Unie

„Ambtenaren – Pensioen – Aanpassingscoëfficiënt – Verandering van
hoofdstad – Terugwerkende kracht – Verordening (EGKS, EG, Euratom)
nr. 3161/94 – Beroep tot nietigverklaring – Ontvankelijkheid – Bezwarend
besluit”

Volledige Franse tekst II - 817

Betreft: Beroep tot, enerzijds, nietigverklaring van verzoekers' pensioenaftrekking van december 1994 voor zover daarin toepassing wordt gemaakt van verordening (EGKS, EG, Euratom) nr. 3161/94 van de Raad van 19 december 1994 houdende aanpassing, met ingang van 1 juli 1994, van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en andere personeelsleden der Europese Gemeenschappen, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten welke van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen (PB L 335, blz. 1), en, anderzijds, volledig herstel van verzoekers in hun pensioenrechten met toepassing, vanaf 3 oktober 1990, van een op basis van de kosten van levensonderhoud te Berlijn vastgestelde aanpassingscoëfficiënt, alsmede betaling van moratoire interessen op de voet van 10 % per jaar.

Beslissing: Verwerping.

Resumé van het arrest

Verzoekers zijn gepensioneerde ambtenaren van de Raad die in Duitsland wonen.

Ingevolge artikel 82, lid 1, tweede alinea, van het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen (Statuut) wordt op de ouderdomspensioenen de aanpassingscoëfficiënt toegepast die is vastgesteld voor het land waar de pensioengerechtigde aantoonbaar zijn woonplaats te hebben.

Volgens bijlage XI bij het Statuut worden de nationale aanpassingscoëfficiënten vastgesteld op basis van de kosten van levensonderhoud in de hoofdstad van elke lidstaat.

Verder bepaalt artikel 3, lid 1, van bijlage XI bij het Statuut:

„Overeenkomstig artikel 65, lid 3, van het Statuut besluit de Raad vóór het einde van elk jaar over de door de Commissie voorgestelde (...) aanpassing van de bezoldigingen (...)”

Na de hereniging van Duitsland wordt Berlijn in oktober 1990 de hoofdstad van deze lidstaat.

In zijn arresten van 27 oktober 1994, Benzler/Commissie (T-536/93, JurAmbt. blz. II-777) en Chavane de Dalmassy e.a./Commissie (T-64/92, JurAmbt. blz. II-723), verklaart het Gerecht onwettig voor zover zij een voorlopige aanpassingscoëfficiënt voor Duitsland op basis van de kosten van levensonderhoud te Bonn vaststellen, artikel 6, lid 2, van verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 3761/92 van de Raad van 21 december 1992 houdende aanpassing, met ingang van 1 juli 1992, van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en andere personeelsleden der Europese Gemeenschappen, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten welke van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen (PB L 383, blz. 1), en artikel 6, lid 2, van verordening (EGKS, EEG, Euratom) nr. 3834/91 van de Raad van 19 december 1991 houdende aanpassing met ingang van 1 juli 1991 van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en andere personeelsleden der Europese Gemeenschappen, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten welke van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen (PB L 361, blz. 13, rectificatie PB 1992, L 10, blz. 56). Het Gerecht is van oordeel, dat die artikelen in strijd zijn met het uit bijlage XI bij het Statuut voortvloeiende beginsel dat de aanpassingscoëfficiënt voor een lidstaat moet worden vastgesteld op basis van de kosten van levensonderhoud in de hoofdstad, daar sedert 3 oktober 1990 Berlijn de hoofdstad van Duitsland is. Op grond daarvan verklaart het een aantal salarisafrekeningen en een pensioenafrekening die op basis van die verordeningen waren vastgesteld, nietig.

Na de uitspraak van die arresten dient de Commissie in december 1994 twee voorstellen voor een verordening bij de Raad in. Het eerste voorstel betreft de in bijlage XI bij het Statuut bedoelde jaarlijkse aanpassing van de bezoldigingen [SEC(94) 2024 def.], de tweede [SEC(94) 2085 def.] betreft een wijziging van een voorstel van 10 september 1991 [SEC(91) 1612 def.] tot vervanging met terugwerkende kracht van de sedert 1990 geldende voorlopige aanpassingscoëfficiënten voor Duitsland (tweede, gewijzigde voorstel).

De Raad heeft tot op heden nog geen verordening vastgesteld waarbij de aanpassingscoëfficiënt voor Duitsland met terugwerkende kracht tot oktober 1990 wordt gewijzigd op basis van het tweede, gewijzigde voorstel.

Op 19 december 1994 gaat de Raad over tot vaststelling van verordening (EGKS, EG, Euratom) nr. 3161/94 houdende aanpassing, met ingang van 1 juli 1994, van de bezoldigingen en de pensioenen van de ambtenaren en andere personeelsleden der Europese Gemeenschappen, alsmede van de aanpassingscoëfficiënten welke van toepassing zijn op deze bezoldigingen en pensioenen (PB L 335, blz. 1) (verordening nr. 3161/94). In artikel 6, lid 1, van die verordening worden per 1 juli 1994 een op de kosten van levensonderhoud te Berlijn gebaseerde aanpassingscoëfficiënt voor Duitsland alsmede specifieke aanpassingscoëfficiënten voor Bonn, Karlsruhe en München vastgesteld.

Bij de vaststelling van verzoekers' recapitulerende pensioenafrekening van december 1994 betreffende de periode van 1 juli 1994 tot en met 31 december 1994 past de Raad verordening nr. 3161/94 toe.

Deze afrekeningen worden verzoekers officieel ter kennis gebracht tussen 30 december 1994 en 1 februari 1995.

Van oordeel dat verweerder op die afrekeningen de aanpassingscoëfficiënt voor Berlijn met terugwerkende kracht tot 3 oktober 1990 in plaats van tot 1 juli 1994 had moeten toepassen, dienen verzoekers tussen 14 en 24 maart 1995 klachten in tegen die afrekeningen. Die klachten worden op 19 juni 1995 uitdrukkelijk afgewezen.

De ontvankelijkheid

De vorderingen ertoe strekkende dat verzoekers volledig in hun pensioenrechten worden hersteld en dat moratoire interessen worden betaald

In het kader van een beroep krachtens artikel 91 van het Statuut is de gemeenschapsrechter niet bevoegd om beginselverklaringen af te leggen of de gemeenschapsinstellingen bevelen te geven. Enerzijds is de gemeenschapsrechter kennelijk onbevoegd om de gemeenschapsinstellingen bevelen te geven, en anderzijds is de betrokken instelling volgens artikel 176 EG-Verdrag in geval van nietigverklaring van een van haar handelingen gehouden de maatregelen te nemen welke nodig zijn ter uitvoering van het arrest. Is derhalve niet-ontvankelijk een vordering die ertoe strekt, dat de gemeenschapsrechter verzoekers volledig in hun pensioenrechten herstelt (punten 33 en 34).

Referentie: Gerecht 9 juni 1994, X/Commissie, T-94/92, JurAmbt. blz. II-481, punt 33; Gerecht 8 juni 1995, P/Commissie, T-583/93, JurAmbt. blz. II-433, punt 17

Aangezien de vordering tot betaling van moratoire interessen nauw samenhangt met de vorige vordering, moet zij net als deze laatste niet-ontvankelijk worden verklaard (punt 35).

De vordering tot nietigverklaring van de pensioenafrekeningen van december 1994

Een administratieve klacht en het ten vervolge daarop ingestelde beroep in rechte moeten beide zijn gericht tegen een voor verzoeker „bezwarend besluit” in de zin van de artikelen 90, lid 2, en 91, lid 1, van het Statuut, waarbij als bezwarend besluit wordt aangemerkt elk besluit dat de rechtspositie van de betrokkene rechtstreeks en onmiddellijk aantast (punt 36).

Referentie: Hof 21 januari 1987, Strogili/Rekenkamer, 204/85, Jurispr. blz. 389, punt 6;
Gerecht 7 juni 1991, Weyrich/Commissie, T-14/91, Jurispr. blz. II-235, punt 35

Verzoekers betogen, dat hun pensioenaftrekkingen van december 1994 betreffende de periode van 1 juli 1994 tot en met 31 december 1994 in het onderhavige geval bezwarende besluiten zijn omdat daarin voor het eerst toepassing wordt gemaakt van verordening nr. 3161/94 die, door slechts terug te werken tot 1 juli 1994, hen de achterstallen over de periode van 3 oktober 1990 tot en met 30 juni 1994 onthoudt (punt 37).

De bestreden afrekeningen bevatten evenwel geen enkel, zij het stilzwijgend genomen, besluit betreffende de pensioenrechten over die periode. Verordening nr. 3161/94, waarop die afrekeningen zijn gebaseerd, is immers enkel op basis van het voorstel van de Commissie voor een verordening betreffende de periode na 30 juni 1994 vastgesteld. Zij omvat geenszins het tweede, gewijzigde voorstel van de Commissie, ongeacht op welke datum dat laatste voorstel bij de Raad is ingediend. Uit een brief van de secretaris-generaal van de Raad van 25 januari 1995 betreffende, onder meer, het tweede, gewijzigde voorstel blijkt overigens, dat na de vaststelling van verordening nr. 3161/94 binnen de Raad nog steeds werd gediscussieerd over de vraag, of de op basis van de kosten van levensonderhoud te Berlijn vastgestelde aanpassingscoëfficiënt dient terug te werken over de periode van 1990 tot en met 1994 (punt 38).

Verzoekers hebben geen enkel bewijs aangedragen voor hun stelling, dat de Raad verplicht was in het kader van verordening nr. 3161/94 een standpunt in te nemen over de toepassing over de periode van oktober 1990 tot en met 30 juni 1994 van een op basis van de kosten van levensonderhoud te Berlijn vastgestelde aanpassingscoëfficiënt. Met name de enkele omstandigheid, dat het tweede, gewijzigde voorstel van de Commissie, net als verordening nr. 3161/94, op de artikelen 64 en 82 van het Statuut was gebaseerd, bracht niet mee dat op de Raad een dergelijke verplichting rustte. Bijgevolg kan niet worden aangenomen, dat verordening nr. 3161/94 een stilzwijgende afwijzing van het tweede, gewijzigde

voorstel van de Commissie bevatte. Op het tijdstip van de vaststelling van die verordening stond immers niets eraan in de weg, dat de Raad later de door verzoekers gewenste verordening zou vaststellen (punt 39).

In die omstandigheden snijdt verzoekers' betoog betreffende het voorlopig karakter van de aan verordening nr. 3161/94 voorafgaande verordeningen en derhalve van de daarop gebaseerde pensioenafrekeningen, geen hout (punt 40).

Afgewezen wordt ten slotte ook verzoekers' argument betreffende de onmogelijkheid om een beroep wegens nalaten in te stellen ingeval de Raad geen regeling vaststelt. In de plaats van een eventueel beroep wegens nalaten kan immers niet een beroep tot nietigverklaring van een daadwerkelijk vastgestelde handeling worden ingesteld wanneer er geen verplichting bestond om bij laatstgenoemde handeling over het omstreden punt te beslissen (punt 41).

Bijgevolg zijn verzoekers opgekomen tegen pensioenafrekeningen die voor hen niet bezwarend zijn omdat zij geen standpunt inhouden met betrekking tot de vraag, of de op basis van de kosten van levensonderhoud te Berlijn vastgestelde aanpassingscoëfficiënt met terugwerkende kracht vanaf oktober 1990 van toepassing is (punt 42).

Mitsdien moet de vordering tot nietigverklaring niet-ontvankelijk worden verklaard (punt 43).

Dictum:

De beroepen worden niet-ontvankelijk verklaard.